

İLERİ KARDİYAK YAŞAM DESTEĞİ KURSU

TRAVMAYA BAĞLI KARDİYAK ARREST

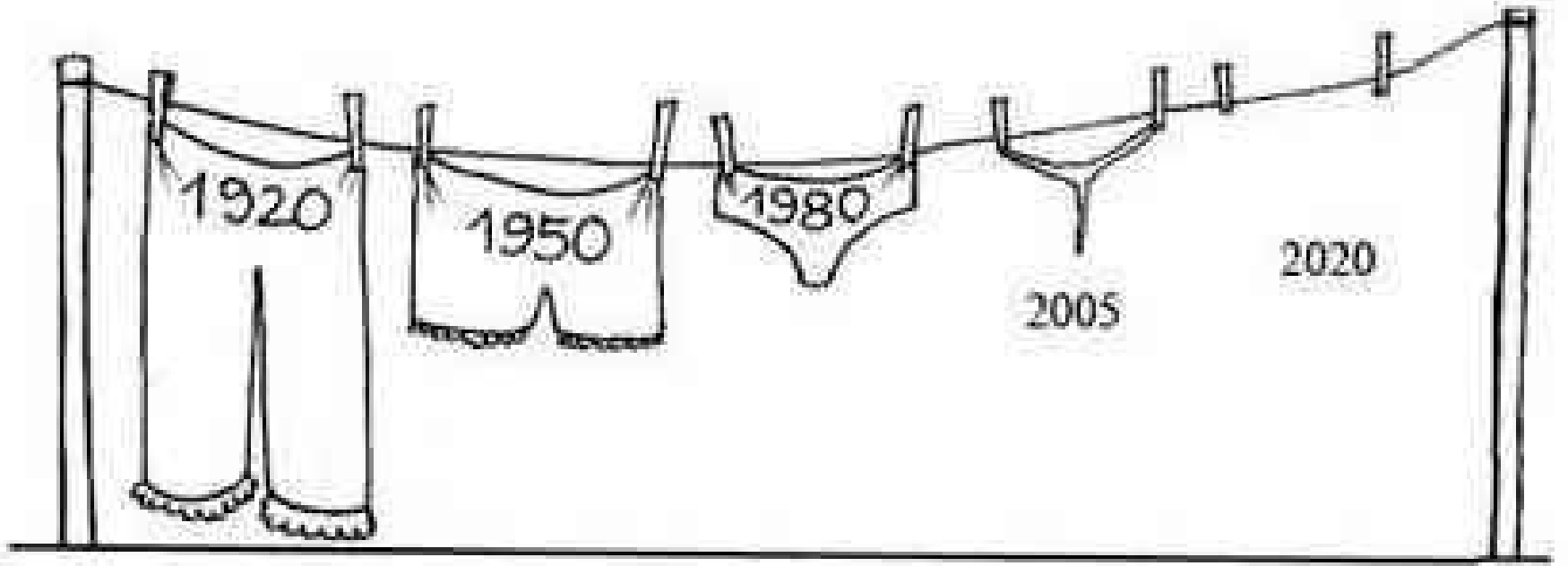
Tekerleği keşfettim...

Sancımı Yargısı keşfedebiliyorum...

Trafik polisini keşfedeceğim...

Trafik kazasını keşfediyorum...

Ben de bu karikatürün salâğıyım...

TRAVMA

- Çocuklar ve gençlerde ölümün en sık sebebi
- Trafik kazası: 571196 / yıl
- Yaralı: 124622 / yıl
- Ölü: 3225 / yıl

TRAVMADA ARREST NEDENLERİ

- Ciddi SSS zedelenmesi
- Hipoksi
- Kalp / aort yaralanması
- Tansiyon pnömotoraks, kardiyak tamponat
- Kanama
- Hipotermi

KİMLER KURTULUR?

- Gençler
- Delici travma
- Erken entübasyon
- Uygun merkeze uygun transport

İLK DEĞERLENDİRME

Hastane dışında

- Güvenli alan
- Ac, B, C → havayolu, servikal immobilizasyon, solunum, **dolaşım**
- Transfer

BLS Modifications

When multisystem trauma is present or trauma involves the head and neck, the cervical spine must be stabilized. A jaw thrust should be used instead of a head tilt–chin lift to establish a patent airway. If breathing is inadequate and the patient’s face is bloody, ventilation should be provided with a barrier device, a pocket mask, or a bag-mask device while maintaining cervical spine stabilization. Stop any visible hemorrhage using direct compression and appropriate dressings. If the patient is completely unresponsive despite rescue breathing, provide standard CPR and defibrillation as indicated.

TEMEL YAŞAM DESTEĞİ

Resüsitasyon transportu geciktirmemeli,

Stabilizasyon transport sırasında

A- Havayolu C- Sevikal immobilizasyon

B- Solunum (tansiyon pnömotoraks, hemotoraks)

C- Dolaşım (kanama)

D- Defibrilasyon

D- Disability (GKS)

E- Exposure

TRAVMADA İLERİ KARDİYAK YAŞAM DESTEĞİ ENTÜBASYON ENDİKASYONLARI

- Arrest / apne
- Solunum yetmezliği (hipoventilasyon, hipoksi, asidoz)
- GKS < 10
- Havayolu obstrüksiyonu
- Havayolunu korumada yetersizlik
(Gag refleksi yokluğu, Bilincin bulanıklığı, Koma)
- Göğüs travması
(Yelken göğüs, Penetran travma, Akciğer kontüzyonu)

TRAVMADA İLERİ KARDİYAK YAŞAM DESTEĞİ

- Orotrakeal entübasyon (maksillofasial travma)
- Krikotirotomi (fasial travma & ödem)
- Gastrik dekompresyon (orogastrik)

VENTİLASYON

- O₂
- Tansiyon pnömotoraks → İğne dekompresyon
- Açık pnömotoraks → 3 tarafı kapalı spanç
- Hemotoraks
- Yelken göğüs → Flasterle tesbit

DOLAŞIM

- Kanama kontrolü
(agresif sıvı resüsitasyonu önerilmiyor)
- Hipotansiyon 2 lt. sıvı
RBC replasmanı
NEA /asistol (reversibl nedenler)
- Acil cerrahi

DOLAŞIM

- Perikardiyal tamponad

Delici toraks travması,

hipotansiyon, boyunda venöz dolgunluk,

FAST

Tedavi → Perikardiyosentez / Torakotomi

DOLAŞIM

- Commotio cordis

Kardiyak repolarizasyon sırasında göğüs duvarı anterioruna **darbe** ile tetiklenen VF

Sıklıkla 18 yaş spor yapan **gençlerde**

Künt travma sonrası gelişen kardiyak kontüzyon taşikardi, aritmi, **ST-T değişikliğine** yol açar

Erken defibrilasyon

ACİL CERRAHİ ENDİKASYONLARI

- Hemodinamik instabilite
- Göğüs tüpünden aşırı drenaj
  - > 1.5-2 lt kanama
  - > 300 ml/saat, > 3 saat
- Grafide belirgin hemotoraks
- Kardiyak/ aort yaralanma şüphesi

ACİL CERRAHİ ENDİKASYONLARI

- Batında ateşli silah yarası
- Penetran travma
  - Periton perforasyonu / hipotansiyon
  - Gastrointestinal, genitoüriner kanama
- Pozitif DPL / USG
- Belirgin solid organ / barsak yaralanması

TOKSİKOLOJİK ACİLLERDE KARDİYAK ARREST

ZEHİRLENMELER

- Acil başvurularının %1'i zehirlenme
- Zehirlenmelerin %1'i ölüm
- 40 yaş altında kardiyak arrest
- Uzun dönem yaşam oranı yüksek (%24)

ZEHİRLENMELER

- %51'i 6 yaşından küçük
- Tüm yaş gruplarındaki ölümlerde;
  - Sedatif hipnotikler/Antipsikotik
  - Opioid
  - Kardiyovasküler ilaçlar
  - Asetaminofen
  - Antidepresanlar (TSA-Bupropion)
  - Stimülanlar (Kokain)

ZEHİRLENMELER

- Yeterli araştırma yok; çoğu küçük vaka grupları (Level of evidence/LOE 5), olgu raporları ve hayvan çalışmaları (LOE 6) .....
- Önerilerin çoğu uzmanların görüş birliğine dayanmakta ve ileri araştırma gerekmektedir.
- AHA-ACLS komitesi toksikoloji çalışma grubunca hazırlanan temel rehberler

ZEHİRLENMELER

- Hikaye-bilgi alma
- Klinik bulgu ve belirtiler
- Laboratuvar sonuçları
- Zehir Danışma Merkezleri

1.HİKAYE-BİLGİ ALMA

ÖLÜM NEDENİ;

Bilinç bulanıklığı sonucu gelişen
hava yolu obstrüksiyonu ve
solunum arrestidir.

2.KLİNİK BULGU VE BELİRTİLER

- TOKSİK SENDROM: Bir madde maruziyeti sonrası gözlenen semptom ve bulgular topluluğudur.
- Hastanın **vital bulguları** bazı toksik sendromlar açısından **yol gösterici** olabilir.

TOKSİK SENDROM

Toksik Sendrom	Örnek Maddeler	Gözlenen Bulgular	Ek Bulgular
Sempatomimetik sendrom	Kokain Amfetamin	Ajitasyon,terleme,takikardi, hipertansiyon,hipertermi	Miyokard infarktüsü, nöbet,rabdomiyoliz, ölüm→kardiyak arrest/nöbet/ hipertermi
Kolinerjik sendrom (SLUDGE)	Organofosfatlar Karbamatlar Mantar	Salivasyon,lakrimasyon, ürinasyon,defekasyon, bulantı,kusma, terleme güçsüzlük,bronkiyal sekresyon	Bradikardi,miyozis, midriazis,nöbet, solunum yetmezliği, paralizi, ölüm→paralizi/ bronkore nöbet
Antikolinerjik sendrom	Atropin Skopolamin	Mental durumda bozulma (deliryum),midriazis, kırmızı kuru cilt ve kuru müköz membranlar,idrar retansiyonu,barsak seslerinde↓, hipertermi	Nöbet,disritmiler, rabdomiyoliz,koma, duysal/görsel hallüsinasyonlar, ölüm→ hipertermi/disritmi
Opioid	Eroin Morfin	Solunumun ve reflekslerin depresyonu Santral Sinir Sistemi depresyonu,miyozis,	Hipotermi,bradikardi hipotansiyon,SSS eksitasyonu,nöbet, disritmi,midriazis

3.LABORATUAR

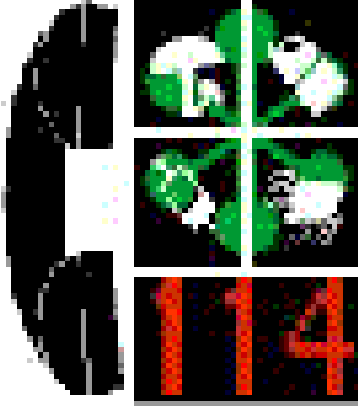
- AKG
- Glukoz
- BUN/Cre
- KCFT
- Elektrolitler
- Anyon gap
- Serum osmolalitesi
- Serum β hCG

3.LABORATUAR

- 12 derivasyon EKG
- PAAG, ADBG
- Toksikolojik tarama

4. ULUSAL ZEHİR MERKEZİ

Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı

114

uzem@saqlik.gov.tr

ZEHİRLENMELER

A – HAVA YOLU

- Hava yolu açıklığının sağlanması

As with any patient in cardiac arrest, management of the patient with a toxic exposure begins with support of airway, breathing, and circulation. Cardiac arrest due to toxicity is managed in accordance with the current standards of BLS and ACLS. With few exceptions, there are no unique antidotes or toxin-specific interventions that are recommended during resuscitation from cardiac arrest.

- Ağız içinin temizlenmesi

ZEHİRLENMELER

B - SOLUNUM

- Ağız ağıza resusitasyon yapılmamalı (organofosfat, koroziv madde, siyanid)
- Hastanın bilinç durumunun her an kötüleşebileceği unutulmamalı ; gerekiyorsa erken entübasyon yapılmalı
- Gastrik lavajdan önce entübasyon uygulanmalı

ZEHİRLENMELER

C - DOLAŞIM

- Hayatı tehdit eden disritmiler
  - Bradikardi-Taşikardi
  - VT – VF
  - Torsades de Pointes
- Hipertansif aciller
- Akut koroner sendromlar

TEDAVİ PLANI

- Gİ Dekontaminasyon

Aktif kömür

Gastrik lavaj

Katartikler

Tüm barsak irrigasyonu

TEDAVİ PLANI

- Atılımın kolaylaştırılması
  - Zorlu diürez
  - İdrar alkalinizasyonu
  - Periton Diyalizi
  - Hemoperfüzyon
  - Hemodiyaliz
  - Plazmaferez

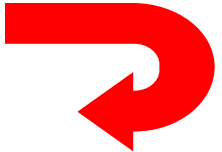
TEDAVİ PLANI

Antidotlar	
Atropin	Kolinesteraz inhibitörleri, muskarinik mantarlar
Kalsiyum glukonat	Kalsiyum kanal blokeri, beta agonistler, hiperkalemi
Diazepam, midazolam	Stimulanlar, sedatif hipnotik geri çekilme sendromu
Flumazenil	Benzodiazepinler
Glukagon	Beta bloker, Kalsiyum kanal blokerleri
N-asetil sistein	Parasetamol
Nalokson	Opiyat
Fenobarbital	Sedatif hipnotik ve stimulan çekilmesi
Protamin sülfat	Heparin
NaHCO₃	Trisiklik AD, salisilat, metanol, fenobarbital, kinidin
Oksijen	Karbonmonoksit
Vitamin K	Coumadin, fare zehiri

ÖZEL DURUMLAR

OPIAT ZEHİRLENMESİ

Eroin, Fentanil, Metadon

- Solunum depresyonu → solunum yetmezliği
- Bradikardi
- Hipotansiyon
- Ventilasyon Naloxon 0.04/0.4mg(iv,im)
Entübasyon

BENZODİAZEPİN ZEHİRLENMESİ

- Solunum depresyonu
- Flumazenil benzodiazepinleri SSS seviyesinde antogonize eder.
- Hipotansiyon, aritmi

İLACA BAĞLI BRADİKARDİ

- Atropin nadiren yararlı
- Atropin; organofosfat zehirlenmelerinde hayat kurtarıcı (2-4 mg)
- Transkutanöz Pace
- Transvenöz pace (aritmi riski !)

İLACA BAĞLI BRADİKARDİ

1) Ca Kanal Blokerleri:

Kardiyak kontraksiyon ↓

Otomatisite ↓ □ Bradikardi

İntrakardiyak ileti gecikmesi

Hipotansiyon

İLACA BAĞLI BRADİKARDİ

1) Ca Kanal Blokerleri:

Genel yaklaşım

Gi dekontaminasyon

Atropin, iv sıvı, adrenerjik ajanlar

Ca tuzları (Ca Klorid)

Glukagon

Hiperinsülin/normoglisemi

İLACA BAĞLI BRADİKARDİ

2) β Blokerler:

β reseptörler kompetitif olarak bloke olur, cAMP ↓

β_1 → İnotrop, kronotrop, otomatisite

β_2 → Bronkodilatasyon, glukoneogenez,

Hipotansiyon ve ciddi bradikardi

İLACA BAĞLI BRADİKARDİ

2) β Blokerler:

İlk 6 saatteki başvurular ve semptomatik olanlar hospitalize edilmeli (geç salınımlı olanlar 8 saat)

Glukagon 3-10 mg (3-5 mg/saat inf. CIIb)

İnsülin 1 Ü/kg (0,5 Ü/kg inf. CIIb)

Kalsiyum 0.3 mEq/kg (0,3 Ü/kg inf. CIIb)

İLACA BAĞLI VT-VF

- Stabil VT: Lidokain 1.5mg/kg bolus, cevap alınırsa tekrar dozlar (0.5mg/kg)
Diazepam 5- 20 mg.
- Nabızsız VT-VF: Standart ACLS

İLACA BAĞLI VT-VF

- Trisiklik antidepresan:

Na kanallarını bloke ederek geniş QRS'li taşikardiye ve hipotansiyon

NaHCO_3 (CIIb) (hedef pH 7.45-7.55)

1-2 meq/kg bolus

TORSADES DE POINTES

- Antiaritmikler
- Trisiklik antidepresanlar
- Organofosfatlı insektisidler
- Hipoksi
- Elektrolit bozuklukları
  - Hipokalemi
  - Hipomagnezemi

TORSADES DE POINTES

- $MgSO_4$ 2 gr
- Lidokain 1.5 mg/kg

İLACA BAĞLI HİPERTANSİYON

- Kokain NE, E, Dopamin ve serotonin salınımını artırır, geri alımını bloke eder
- SSS stimülasyonu ile hipertansiyon ve akut koroner sendroma yol açar.
- Benzodiazepin, Ca kanal blokeri ,morfin, α bloker, NTG (CIIb)
- Propranolol kontrendike

İLACA BAĞLI AKUT KORONER SENDROMLAR

- Benzodiazepin
- Nitrogliserin
- Kontrolsüz HT: trombolitik kontraendike

LOKAL ANESTEZİKLERE BAĞLI TOKSİSİTE

- Bupivakain, mepivakain ve lidokain intravasküler uygulanması →
  - Refrakter nöbetler
  - Kardiyovasküler kollaps

% 20 İntravenöz lipid uygulanması 1.5 ml/kg bolus

İLACA BAĞLI KARDİYAK ARREST

- Uzun resüsitasyon
- Toksikoloji / Zehir danışma
- Yüksek doz
- NaHCO_3 , Ca^{++} , glukagon, insulin, intravenöz lipid
- Antidot
- Organ bağıışı

